

วันชราชน

ป. อธิกรณรัตน์

หนังสือสามเกลอ
 ขนานแท้เสนาหาอ่านยาก
 แบบปกอนุรักษ์ของเดิม
 ไว้ทั้งหมด เหมาะสำหรับ
 สะสมและอ่าน
 เพื่อย้อนรำลึกในอดีต

ตัวอย่าง

ประพันธ์สารัตน์

ทศวรรษที่สี่ที่ฝากชื่อ สารหนังสือสื่อชีวิต

พล ★ นิกร ★ กิมหงวน

จาก

ศาลาโกกาท

ตอน

วันชราชน

ผ. อิมหงวน

วันชราชน

ป. อินทรปาลิต

© กองทุน ป. อินทรปาลิต ในสมาคมสื่อวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม

ผู้ก่อตั้ง : ปรานี อินทรปาลิต

นายกสมาคมและผู้ดูแลกองทุน : พลชาติชัย สิทธิชัยกิจ

ที่ปรึกษาของทุน ป. อินทรปาลิต : สุวัฒน์ วรดิลก, อาจิ้นต์ ปัญจพรรค์,
ปองพล อติเรกสาร(พอล อติเรกซ์), พลเอกชীরเดช มีเพียร, เตือนใจ ดีเทศน์

พิมพ์ครั้งแรก : ๒๕๑๑ ใน ศาตาโกหก

พิมพ์ครั้งที่ ๒ : ๒๕๑๔ สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น พิมพ์ครั้งที่ ๓ : ตุลาคม ๒๕๔๗

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging In Publication Data

ป. อินทรปาลิต.

วันชราชน. -- พิมพ์ครั้งที่ 3. -- กรุงเทพฯ : ประพันธ์สาส์น, 2547.

72 หน้า.

1. หัตถนิยาย. I. ชื่อเรื่อง.

895.917

ISBN 974-9743-74-1

ราคา ๔๙ บาท

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

บริษัท สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น จำกัด ๔๑๓/๒๖ ถ.อรุณอมรินทร์ บางกอกน้อย
กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๔๓๔-๑๓๔๗, ๐-๒๔๓๕-๕๗๙๙
โทรสาร ๐-๒๔๓๔-๖๙๑๒ <http://www.praphansam.com>

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์แปลน พรินท์ติ้ง

ผู้ก่อตั้ง : สุพล เศรษฐาตา ที่ปรึกษา คณะ กิตติโกวิท, พิสุทธิ์ เตชะวิไล, สุวิษ จิระเมธากุล,

บุญเลิศ สีอุไรย์, วีรชัย ตรีเจริญรัตน์, อติเรก ศรีวัฒนาวงษา กรรมการผู้จัดการ : อาทร เศรษฐาตา

บรรณาธิการบริหาร : จำเนียร พลสวัสดิ์ กองบรรณาธิการ : ชัชฎาพร นิมมอณรงค์

ภาพปก : อารกณ์ อินทรปาลิต รูปเล่ม : ประพันธ์สาส์น กราฟิก กรู๊ป พิสูจน์อักษร : พิมพ์อักษร จิตเที่ยงตรง

คำนิยม

ผมเป็นแฟนสามเกลอ พล นิกร กิมหงวน มาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๕ แต่เริ่มหาซื้อสามเกลอมาอ่านด้วยสตางค์ของตนเองเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งจัดเป็นช่วงบั้นปลายชีวิตของท่านผู้ประพันธ์แล้ว ผมจึงมีโอกาซื้อหาสามเกลอตอนใหม่ๆ มาอ่านได้ในระยะเวลาสั้นๆ เพียง ๕ ปีเท่านั้น (พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๑๑) สามเกลอที่ ป. อินทรปาลิตประพันธ์ขึ้นใหม่ในช่วงเวลานั้น ประพันธ์ให้กับสำนักพิมพ์ ๔ แห่ง ได้แก่ สำนักพิมพ์ดวงกมลศึกษา ประพันธ์สาส์น บันลือสาส์น และเพลนิจิตต์

ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ดวงกมลศึกษา ประพันธ์สาส์นได้จัดพิมพ์สามเกลอชุดใหม่ที่มีขนาดรูปเล่มต่างออกไปจากเดิมคือมีขนาดใหญ่กว่าธรรมดา เป็นสามเกลอในชื่อ ‘ศาลาโกหก’

ภายในเล่มมีเรื่องสั้นอื่นๆ จากปลายปากกาของ ป. อินทร-
ปาลิต อยู่ประมาณเกือบครึ่งเล่ม ส่วนครึ่งหลังเป็นสามเกลอ
พล นิกร กิมหงวน ตอนที่ประพันธ์ขึ้นใหม่เอี่ยมและจบใน
เล่ม ประเดิมด้วยตอน ‘สมิงเขาใหญ่’ ในฉบับปฐมฤกษ์

‘ศาลาโกหก’ ได้ออกวางจำหน่ายต่อๆ มาเฉลี่ย
ประมาณเดือนละหนึ่งเล่ม ซึ่งผมคอยติดตามซื้อทุกเดือน
‘ศาลาโกหก’ เท่าที่สำรวจได้ในปัจจุบันนี้มีจำนวนทั้งหมด ๘๐
(๗๐-๘๐) ตอน สามเกลอหลายตอนที่สนุกและยังประทับใจ
อยู่จนทุกวันนี้ได้แก่ หนุ่มเนื้อหอม, คดีหลอดเด็ก, ไปโลกันตร์
จระเข้ผีสิง ฯลฯ โดยเฉพาะสามเกลอในเทศกาลส่งท้ายปีเก่า
ต้อนรับปีใหม่ซึ่งมีให้อ่านทุกสิ้นปี

นับว่าเป็นข่าวดีสำหรับแฟนสามเกลอที่ทางสำนัก
พิมพ์ประพันธ์สาส์นได้รวบรวมสามเกลอในชุด ‘ศาลาโกหก’
นำมาพิมพ์ใหม่อีกครั้ง เพื่ออนุรักษ์ผลงานอันมีคุณค่าชิ้นนี้
ให้อยู่คู่วงการหนังสือต่อไปอีกนานเท่านาน

พล.ต.ต.พีระพงศ์ ตามาพงศ์

คำนำสำนักพิมพ์

กาลเวลาที่ผ่านไปหลายสิบปีนั้น มีสิ่งต่างๆ หลากหลายเปลี่ยนแปลงไป หนังสือเป็นสิ่งที่ได้บันทึกถึงความเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้นๆ โดยเฉพาะงานเขียนวรรณกรรม เป็นการบันทึกทางสังคมที่มีเรื่องราว มีความรู้สึกซ่อนเร้นอยู่ภายใน ผู้อ่านสามารถตีความระหว่งบรรทัดนั้นได้ หนังสือหลายเล่มที่ได้รับความนิยมจากผู้อ่าน ผ่านกาลเวลาอย่างยาวนานมาจนถึงปัจจุบัน นั้นแสดงให้เห็นถึงอัจฉริยภาพของผู้เขียน

หนังสือหลายเล่มของ ป. อินทรปาลิตก้าวข้ามกาลเวลา พิสูจน์ให้วงการนักเขียนนักอ่าน ยอมรับถึงความยิ่งใหญ่เป็นเพชรน้ำหนึ่ง เขาเป็นนักเขียนผู้มากความสามารถ เขียนได้หลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเรื่องรักโศกเศร้าที่ทำให้

ผู้อ่านติดอกติดใจ หรือเรื่องมีขึ้นเต็มเร้าใจบุชชาความเที่ยง
ธรรมแบบลูกผู้ชาย โดยเฉพาะตัวละครในเรื่อง เลือดคำ, เลือดใบ
ชีวิตของสุภาพบุรุษจอมโจร ที่มีผู้อ่านติดตามจำนวนมาก เป็น
เครื่องยืนยันได้เป็นอย่างดี เรื่องที่สร้างชื่อเสียงโดดเด่นให้
กับ ป. อินทรปาลิต มีผู้รู้จักมากขึ้นกว่าเดิมอีกหลายเท่า คือ
หัตถนิยายสามเกลอ อันมีตัวละครหลัก พล นิกร กิมหงวน
และมีตัวละครรองที่เข้ามาเสริมให้สนุกสนานยิ่งขึ้น คือ
ดร.ดิเรก เจ้าคุณปัจจนิกพินาศ และบรรดาภรรยาของเขา
รวมถึงคนรับใช้ตัวแสบอย่างนายแห้ว โหระพากุล

ผลงานเขียนของ ป. อินทรปาลิตถูกนำมาพิมพ์ซ้ำ
แล้วซ้ำเล่า เพราะความนิยมของผู้อ่าน ตั้งแต่รุ่นเด็กไปจน
ถึงผู้ใหญ่ เป็นงานเขียนที่ให้ความบันเทิงกับผู้อ่านอย่าง
สนุกสนาน มาทุกยุคทุกสมัย เป็นงานเขียนที่เต็มเปี่ยมไป
ด้วยอารมณ์ขันและให้สาระ ผู้คนในยุคนั้นแทบไม่มีใครที่ไม่
เคยอ่านงานเขียนของเขา สำหรับในปัจจุบันได้รับการคัด
สรรให้เป็น ๑ ใน ๑๐๐ หนังสือดีที่คนไทยควรอ่าน
ด้วย นอกจากนั้นเองก็มีแฟนนักอ่านที่ชื่นชอบรวมตัวกัน
เป็นสามเกลอแฟนคลับ มีเว็บไซต์เพื่อการสื่อสาร แลก
เปลี่ยนข้อมูลกันอย่างคึกคักและสม่ำเสมอ

ผลงานเขียนของ ป. อินทรปาลิต ในชุดหัตถนิยาย
สามเกลอนี้เริ่มต้นเมื่อปี ๒๔๙๑ ซึ่งก็ได้รับความนิยมกัน
มาอย่างต่อเนื่องหลายสิบปี นอกจากให้ผู้อ่านคลายความ
เคร่งเครียดทางอารมณ์แล้ว ผู้เขียนได้แทรกปรัชญาการ
ดำเนินชีวิต ซึ่งทรงคุณค่าต่อการคิดใคร่ครวญ อีกทั้งเป็น
เสมือนการบันทึกและพิจารณาสังคมตลอดมาว่าสามสิบปี

‘ศาลาโกหก’ เป็นหนังสือเล่มชุดหนึ่งของ ป. อินทร-
ปาลิต ที่เริ่มเขียนขึ้นเมื่อปี ๒๕๐๖ เป็นหนังสือขนาด ๘
หน้ายก มอบให้สำนักพิมพ์ดวงศึกษา ของนายกิมทรวง แซ่แต้
และ นายสุพล เตชะธาดา ในเวียงนครเขษมเป็นผู้จัดพิมพ์
(ต่อมานายสุพล เตชะธาดา แยกออกมาเป็นสำนักพิมพ์
ประพันธ์สาส์น) ราคาจำหน่ายขณะนั้น ๓.๕๐ บาท หนังสือ
ในชุดศาลาโกหกที่มีคำโปรยว่า หัวเราะว่า ราคาเยา เมาสมอง
นี้ ป. อินทรปาลิตเป็นผู้บรรเลงเองทั้งหมด ไม่ว่าจะบทรำ กวี
โวหาร ตอบจดหมายแฟนฯ เรื่องราวต่างแบบมโนสาเร่ นิยาย
สั้นจบในฉบับเป็นตอนๆ ที่ขาดไม่ได้คือนิยายสั้นสามเกลอ
เล่มละหนึ่งตอน (ยกเว้นศาลาโกหกลำดับที่ ๒ ไม่มีสามเกลอ)
โดยมีตัวละครผู้ช่วยคือลูกชายสามเกลอเข้ามามีบทบาทเป็น
กำลังสมทบ ต่อเนื่องกันจนถึงปี ๒๕๑๑ ซึ่งรวมแล้วกว่า

๗๐ ตอน ซึ่งปัจจุบันเป็นหนังสือหายากสำหรับนักสะสม
ไปแล้ว

สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์นได้ตระหนักถึงความสำคัญ
ของหนังสือชุดนี้เป็นอย่างดี ไม่ต้องการให้สูญหายไปกับ
กาลเวลา จึงได้พยายามรวบรวมต้นฉบับที่เรามีอยู่ และ
เสาะแสวงหาจากหลายแหล่งด้วยกัน จากนักสะสมและ
ผู้ชื่นชอบงานเขียนของท่านผู้นี้ โดยคัดเอาเฉพาะนิยายสั้น
ของสามเกลอมาจัดพิมพ์อีกครั้งในรูปแบบปกแข็งตึก เพื่อ
สืบสายธารความเป็นอมตะต่อไป

การจัดพิมพ์นิยายสั้นชุดนี้ เคยจัดพิมพ์มาบ้างแล้ว
ก่อนหน้านี้หลายปี เป็นไปตามความประสงค์ของนาง
ปราณี อินทรपालิต ภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายของ
ป. อินทรपालิตซึ่งดำริให้จัดพิมพ์ขึ้นโดยมีความประสงค์ที่
จะดำเนินการจัดทำกองทุน ป. อินทรपालิต ควบคู่กันไปด้วย
(๑) เพื่อจรรโลงผลงานของ ป. อินทรपालิต ไว้ในวง
วรรณกรรม (๒) เพื่อสนับสนุนการประพันธ์ให้กับผู้
ปรารถนายึดอาชีพนักเขียน (๓) เพื่อจัดตั้งนิติบุคคลในนาม
ป. อินทรपालิต ส่งเสริมสวัสดิการนักเขียนและครอบครัวใน
โอกาสต่อไป โดยขอให้ดำเนินการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

สำหรับผู้่านนั้น ในการอ่านหนังสือที่นักเขียนได้
ผลิตผลงานชิ้นนั้นมานานแล้ว ถ้าผู้่านต้องการให้ได้อรรถรส
เพิ่มขึ้น คงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้่านจะต้องนึกย้อนหลังไปด้วย
ว่า สมัยนั้นๆ เป็นอย่างไร ผลงานของ ป. อินทรปาลิต ชุด
นี้นั้น ได้รังสรรค์ขึ้นเมื่อประมาณสี่ทศวรรษก่อน เพื่อเป็น
การคงไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ สุนกสนาน และเปี่ยมด้วย
อรรถรส เราจึงคงไว้ซึ่งภาษาทุกตัวอักษรที่ใช้ในเรื่องนั้นๆ
รวมถึงค่าของเงิน และบริบทของเหตุการณ์แวดล้อมต่างๆ
ในสมัยนั้นด้วย ผู้่านควรทำความเข้าใจในจุดนี้ไว้ก่อน

การจัดพิมพ์ในครั้งนี้ สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์นได้
เลือกสรรแนวทางที่ดีที่สุด โดยการอนุรักษ์รูปแบบที่ใกล้เคียง
กับของเดิม ไม่ว่าจะเป็นการเลือกรูปแบบและขนาดของตัวอักษร
การสะกดคำนั้นคงรูปแบบเดิมไว้รวมทั้งการทับศัพท์ ซึ่งมี
ลักษณะเฉพาะยุคสมัยนั้น โดยเฉพาะรูปภาพปกนั้นได้ใช้
รูปแบบเดิมของปกหนังสือศาลาโกหก ซึ่งส่วนมากเป็น
ฝีมือการวาดภาพของอาจารย์ อินทรปาลิต น้องชายของ
ป. อินทรปาลิต แล้วใช้คอมพิวเตอร์ช่วยปรับแต่งสีสันทให้
สดใสเหมือนกับของเดิมมากที่สุด

สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์นได้พยายามรวบรวมต้นฉบับ

มาจัดพิมพ์ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อให้แฟนนักอ่านของ
สามเกลอได้เป็นเจ้าของและนักสะสมได้อย่างเต็มภาคภูมิ
และหวังว่าแฟนนักอ่านรุ่นใหม่ก็จะได้หาอ่านได้ง่ายอย่าง
สะดวกยิ่งขึ้น โดยสามารถสัมผัสความยิ่งใหญ่ของนักเขียน
ที่ชื่อว่า ป. อินทรปาลิต นี้ได้ แม้ในปัจจุบันสมัย

ด้วยมิตรภาพและความปรารถนาดี
สำนักพิมพ์ประพันธ์สาส์น

ศาลาโกหก พิมพ์ปี พ.ศ. ๒๕๑๑

อาหารมื้อนี้กินเวลาไปประมาณ ๒๐ นาที

ภายในห้องรับประทานอาหารมีแสงไฟสว่างจ้า เจ้าแก้วกับสาวใช้คนหนึ่งขลุกอยู่ทางที่พักอาหาร บนโต๊ะสี่เหลี่ยมยาวมีนิกรนั่งหน้าเคียบคอยตามล่าพัง และที่โต๊ะเล็กทางขวามือ ลูกชายของคณะพรรคสี่สหายทั้งสี่คนกำลังคุยกันเบาๆถึงเรื่องที่เขาได้ไปฝึกกรรมกับนักเรียนนายร้อยจปร. ในหน้าที่หน่วยรบพิเศษ ซึ่งสมมติว่าหน่วยรบพิเศษของเราได้กระโดดร่มลงในแนวหลังของข้าศึก

ตามปรกติ พ.อ.นิกรของเราเป็นคนที่หิวหรือเรียกว่าถ้าได้ตรง กินอะไรเข้าไป เดี่ยวเครื่องย่อยอาหารก็ย่อยหมด

นิกรรู้สึกโมโหเดือดที่คณะพรรคของเขามัวแต่คุยกันอยู่ในห้องโถงข้างนอก

อาหารบนโต๊ะซึ่งเป็นอาหารไทยขาดแกงจืดไปอย่างเดียว ขณะนี้สาวใช้กำลังอุ่นแกงจืดด้วยเตาแก๊ส นิกรมองดูอาหารบนโต๊ะซึ่งมีน้ำพริกผักต้ม ปลาตุ๋นย่างทอดกรอบ กุ้งนางพล่า ห่อหมกปลากะพงห่อเล็ก ๆ แล้วก็ปลาจะละเม็ดเปรี้ยวหวาน

นิกรมองดูกุ้งพล่าด้วยความหิวกระหาย แล้วเขาก็นึกในใจว่า ราคากุ้งนางตามท้องตลาดในเวลานี้นั้นก็โลกริมละ ๒๕ ถึง ๓๐ บาท เป็นอันว่าคนจนไม่มีปัญญาที่จะกินได้นอกจากจะกินเปลือกกุ้งหรือขี้กุ้ง

พ.อ.นิกรรำเลียมองไปที่โต๊ะสี่สหายหนุ่ม แล้วใช้ความรวดเร็วฉับพลัน ตักพล่ากุ้งเต็มช้อนรีบยกขึ้นใส่ปากเคี้ยวกร้วมๆ เขาวางช้อนลงบนโต๊ะตามเดิม ทำเป็นไทม์ออกนอกไปนอกหน้าต่าง

นิกรแยกเขี้ยวเหมือนทศกัณฐ์ เมื่อรู้สึกว่พริกขี้หนูประมาณ ๑๐ เม็ดปนกับเนื้อกุ้งนางและผักต่างๆ ทั้งนี้เพราะพว่กุ้งยังไม่ได้คลุกน้ันเอง ความเผ็ดร้อนของพริกขี้หนูทำให้นิกรรีบกลืนพล่ากุ้งลงไปในห้อง และฝันใจร้องเพลง

“ราววงสาวบ้านแต่” ซึ่งเขาแต่งเนื้อร้องขึ้นเอง

จากไป สวีวีวี จากไปสวีวีวี

จากไปสองปีคุ้มสวีกลับมา

สายัณห์ตะวันร่อแร่

สาวบ้านแต่ซึ่งรถมอเตอร์ไซด์

แข่งซ้ายแข่งขวาดังใจ

ชนกับรถไฟเลยสวีวีวี

“พ่อ” ร.อ.นพร้องขึ้นดังๆแล้วหัวเราะก๊าก “พริกใน
พริกแกงคงจะเผ็ดมากโข้ไหมครับพ่อ”

นิกรแกลังทำตาเขียวเข้าไป

“แกคิดว่านายทหารผู้ใหญ่อย่างฉัน ซึ่งเป็นลูกผู้ดี
มีตระกูลสูงจะตะกตะกถามลักกินขโมยกินยังงั้นหรือ”

“ฮั่นแน่” ร.อ.นพร้องลั่น “ก็ผมจับตามองคุณพ่ออยู่นี่นะ”

นิกรชักยั้วะขึ้นมาทันที

“แล้วแกเลิกจับตามองคุณฉันเอาสวรรค์วิมานอะไร”

“ก็เพราะผมรู้ว่าต้องตักอาหารบนโต๊ะกิน...”

นิกรค้อนปะหลับปะเหลือก

“ช่างสังเกตสอดรู้สอดเห็นดีนัก อ้ายสัตว์”

ร.อ.นพพยักหน้ากับเลียต

“ปากจัดนัก ยิ่งทิ้งเสียดีไหม”

พ.อ.นิกรตะโกนลั่นห้อง

“ยิ่งกุน่หรืออ้ายนพ ชะๆ เอาเลย อ้ายลูกทรพี จะเอาปืนพก ปืนเล็กยาว ปืนยิงเร็ว ปืนครก หรือปืนใหญ่มายิงกูก็เอาสิ ใครพูดแล้วไม่ทำตามพูดขอให้เป็นลูกหมา ๕๐๐ ขาดิ คนเราต้องพูดจริงทำจริงไว้ย”

ร.อ.พนัสโบกมือห้ามลูกชายของนิกร

“หุบปากได้แล้วอ้ายนพ แกควรจะรู้ว่าคนเราที่โมโหหิว นั้นมักจะมีอารมณ์ร้ายอย่างที่เขารเรียกว่า เห็นช้างเท่าหมู”

ศาสตราจารย์ตำรงพูดเสริมขึ้นด้วยใบหน้าเคร่งขรึม

“ใช่ พ่อเคยสอนกันว่าคนที่โมโหหิว นั้นมักจะฆ่าคนง่าย ๆ”

ร.อ.สมนึกหัวเราะหึๆ

“เดี๋ยวบอกกันว่า คนโมโหหิวเห็นสิงโตตัวเท่ามด แต่เห็นมดเท่าช้าง”

ร.อ.พนัสหัวเราะก๊าก

“ละแล้วอ้ายตี”

สมนึกยิ้มแห้งๆ

“กันที่ว่าอย่างนั้นแหละ”

ก่อนที่ใครจะพูดอะไรอีก คุณหญิงवादกับเจ้าคุณปัจจุบันก็เดินนำหน้า พาพล กิมหงวน ศาสตราจารย์ติเรก และลีนางเข้ามาในห้องรับประทานอาหาร ทุกคนยังพูดกันเสียงจ้อกแจ้กจอบแจ๋ได้ความว่า เจ้าคุณปัจจุบันจะจัด “วันชราชน” ขึ้น เหมือนกับ “วันเยาวชน” ที่ทางการได้จัดขึ้นเมื่อเร็วๆ นี้

ทุกคนต่างเข้านั่งประจำที่ที่โต๊ะสี่เหลี่ยมยาว เจ้าแก้วรีบเข้ามาทำหน้าที่คตข้าวใส่จานให้พวกเจ้านายของเขา ส่วนสาวใช้ก็รีบตักแกงจืดใส่ชามแกงและยกมาเสิร์ฟให้

เลี่ยหงวนนั่งทางซ้ายของนิกร เมื่อเขาเห็นเพื่อนเกลอของเขานั่งนิ่งเฉย แสดงสีหน้าโกรธเคืองหรือไม่พอใจ

“เป็นอะไรไปวะอ้ายกร หน้าแกเหมือนกับเกี๊ยะ”

นิกรขมวดคิ้วย่น

“เหมือนเรอะ...”

“เออ ถ้ามอ้อายพลหรืออ้ายหมอดูก็ได้ ออย่าหน้าบึ้งหน้างอเลยวะ คนที่ยิ้มเสมอหัวเราะเสมอมักจะอายุยืนและแก่ช้า รถเมล์ขึ้นราคาเป็น ๗๕ สตางค์ ก็ยังดีกว่าหนึ่งบาทแกไม่น่าจะโกรธเคืองเขา”

คราวนี้นิกรเปลอตัวหัวเราะก๊าก

“ไม่เกี่ยวกับรถเมล์ไวย์ กันไม่เคยไหนรถเมล์ไปไหนกับใครเลย รถเมล์ขึ้นราคาช่วยให้บริษัทรถเมล์ของกันมีกำไรอย่างงดงาม” แล้วนิกรก็บ๊วยไปไปที่เจ้าคุณปัจจนึกฯ ซึ่งกำลังสนทนากับ พล.ต.พลและศาสตราจารย์ดิเรกอย่างเป็นงานเป็นการ โดยมีสีนางนั่งฟังอย่างตั้งอกตั้งใจ

คุณหญิงวาทกล่าวขึ้นดั่งๆ ว่า

“ลงมือรับประทานข้าวกันเสียทีเถอะพวกเรา ชื่นชักช้า อ้ายกรรมันจะเป็นลมตาย”

การรับประทานอาหารค่ำเริ่มต้นแล้ว นันทารับหน้าที่ปรุงปล่ากึ่ง โมโหหิวทำให้นิกรตักแกงจืดเต็มช้อนและยกขึ้นชดด้งโฮก ความร้อนของแกงจืดพึดต้มหมูกับไก่ทำให้นิกรตาหูเหลือกริบกลิ่นมันเข้าไป และแล้วเขาก็ร้องออกมดั่งๆ

“โ้ยยยๆ”

ทุกคนมองคุณนิกรเป็นตาเดียว นันทากล่าวกับเพื่อนเกลอของหล่อนว่า

“อย่างน้อยก็ลีนพองหรือเขี้ยวหลุดค่ะ”

นิกรทวาดแว้ด

“จ้างก็ไม่หลุด” แล้วเขาก็ยกมือชี้หน้าเจ้าแห้ว “ทำไม

มิ่งไม่บอกถู่ว่าแกงนี้เพิ่งยกลงจากเตาอุ่น มิ่งจะฆ่ากูแบบ
เขาฆ่าตะเข้หรือยังไ้วะ ต้มลูกฟักโยนลงไปให้มันจับ พอมัน
กลืนลงไปในห้อง มันก็ตาย”

เจ้าแห้วทำหน้าที่ครึ่งยี่มครึ่งแห้ว ท่ามกลางเสียง
หัวเราะอย่างครั้นเครง

ในที่สุดคุณหญิงวาดก็กล่าวกับนิกรหลานชายของ
ท่านว่า

“แกคงไม่รู้เรื่องว่า เจ้าคุณปัจจนึกท่านมีโครงการที่
จะจัด ‘วันชราชน’ ที่บ้านของเราในเร็ววันนี้ ท่านจะเชิญชาย
ชราทั่วราชอาณาจักรจังหวัดละ ๒ คนเป็นอย่างน้อย ให้มา
ชุมนุมกันที่บ้านเรา มีการตั้งค่ายพักแรมกันรอบๆ บ้าน การ
เล่นรอบกองไฟในเวลากลางคืน ส่วนตอนกลางวันก็จะพา
เที่ยวชมพระนครหลวง ตลอดจนจังหวัดใกล้เคียง ทั้งนี้ก็เพื่อ
ให้ชายชราที่แก๊งเหล่านั้นได้มีประสบการณ์ พบเห็นความ
เจริญรุ่งเรืองที่ตนหมดโอกาสจะได้พบเห็นในบั้นปลายของชีวิต”

ร.อ.สมนึกซึ่งนั่งอยู่ที่โต๊ะเล็กพร้อมกับเพื่อนเกลอทั้ง
สามพูดเสริมขึ้นทันที

“ไม่เอาไหนเลยครับคุณปู่ ขึ้นจัด ‘วันชราชน’ ขึ้น
ก็เหมือนกับว่าคุณปู่ฆ่าตาแก่เหล่านั้นให้ตายเร็วขึ้นอีก เพียง

แต่นั่งรถเมล์หรือรถไฟมากรุงเทพฯ ถูกรถไฟเข้าหน่วยก็คง
มีใครเป็นลมแท้งทิ้งไปบ้าง ผมไม่เห็นด้วยครับคุณปู่ อย่าทำ
เลยครับ เสียเงินเปล่าๆ”

ท่านเจ้าคุณมองดู ร.อ.สมนึกอย่างไม่พอใจ

“แกเคยนึกบ้างไหมเจ้านึก คนแก่วันนี้คือคนดีในอดีต
พวกคนแกเคยปฏิบัติภารกิจของตนมาอย่างดีที่สุด คือ เลี้ยง
ลูกเลี้ยงหลาน อบรมสั่งสอนและให้การศึกษา ยอมเหนื่อยยาก
ยอมเสียสละเพื่อลูกหลานของตน ปู่ได้ตั้งงบประมาณจำนวน
หนึ่งไว้แล้วเป็นเงินห้าแสนบาท อันเป็นค่าใช้จ่ายต้อนรับชาย
ชราเหล่านี้ เตี้ยของแกช่วยบริจาคอีกสองแสน เจ้าพลกับ
ติเรกอีกคนละหมื่นบาท” พูดจบท่านก็หันมาทางนิกรแล้ว
กล่าวว่า “แกจะร่วมบริจาคด้วยก็ได้”

พ.อ.นิกรส่ายหน้า

“ไม่มีทางครับคุณพ่อ เรื่องอะไร...เหตุใด...หรือเป็น
ไหนที่ผมจะต้องบริจาคเงินซื้อหัวล้านจำลองแจกพวกคนแก
ตั้งหมื่นบาท”

เจ้าคุณปัจฉินึกฯทำหน้าเครียดทันที

“ใครบอกแกล่ะว่าฉันจะเอาเงินมาซื้อหัวล้านกระดาษ
แจกพวกคนแก เงินนี้เป็นค่าใช้จ่ายในการรับรองพวกคนแก

โวย”

นวลตลอมมองคุณนิกรอย่างขบขัน

“ทำบุญเลียบ้างลึกระคุณนิกร ความจริงคุณก็แก่แล้ว ไม่ช้าก็ตาย การทำบุญก็คือสะสมเสบียงไว้ให้แก่ตัวเราในชาติหน้า”

ประภาพุดเสริมขึ้น

“นานมาแล้วไม่เคยเห็นคุณนิกรทำบุญเลย บริจาคเงินช่วยคุณพ่อในครั้งนี้อย่างลึกระ”

นิกรยิ้มเอียงอาย

“ก็ได้ครับ ผมให้คุณพ่อ ๕๐ บาท”

“อูย” คุณหญิงวาทรวงขึ้นดังๆ “แกมีเงินอยู่ในแบงก์เกือบ ๓๐ ล้าน แต่แกทำบุญเพียง ๕๐ บาทเท่านั้น แกจะกระตุกไปถึงไหนวะอ้ายกร”

“อ้าว” นิกรร้องขึ้นดังๆ “การทำบุญให้ทานเขาไม่มีกฎเกณฑ์หรอกนะครับ สุกแล้วแต่ศรัทธาของผู้บริจาค ผมเต็มใจให้เพียง ๒๕ บาทก็เป็นศรัทธาของผมแค่นั้น”

นันทายกมือชี้หน้าน้องชายของหล่อน

“พูดอะไรไม่อยู่กระว่องกระวอย ใครๆก็ได้ยินว่าเมื่อก็แกบอกว่าแกจะบริจาคเงิน ๕๐ บาท แล้วแกก็กลับคำเป็น ๒๕

บาท”

นิกรยิ้มอย่างกวนโทโส

“การเงินของฉัน ถ้ายังไม่ได้จ่ายออกไปแล้วก็มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงง่าย ฟังรู้ไว้เถอะพินัน”

นันทาค้อนขวิด

“เกลียดแกเหลือเกิน”

นิกรหัวเราะเบาๆ

“เกลียดหน้าก็ดูตูดไปพลางๆก่อน เราพี่น้องสองคนเท่านั้น ไม่ควรจะเกลียดชังกัน”

การรับประทานอาหารค่ำไม่ได้รับร้อนอะไรนัก เจ้าคุณปัจจุบันฯ ได้ปรึกษาหารือกับทุกๆ คนในการที่ท่านจะจัด “วันชราชน” ขึ้น คือนับตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน ถึง ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๑ นี้

หนังสือพิมพ์รายวันหลายฉบับต่างเสนอข่าวที่เจ้าคุณปัจจุบันฯ จะจัดงาน “วันชราชน” ขึ้นที่บ้าน “พัชรภรณ์” ถนนสุขุมวิท ในวันที่ ๑ ถึง ๗ มิถุนายนนี้

นักข่าวชั้นเยี่ยมที่เรียกว่าเหยี่ยวข่าวหรืออีแร้งข่าวพร้อมด้วยตากล้อง จมูกกล้อง ถูกส่งไปสัมภาษณ์ท่าน

เจ้าคุณที่บ้าน “พัชรภรณ์” หนังสือพิมพ์เหล่านี้ต่างเขียนบทความสดุดียกย่องเจ้าคุณปัจฉิมฯที่ท่านนึกถึงชายชราทั้งหลาย คติพจน์ของท่านเจ้าคุณนั้นน่าฟังมาก ที่ว่า...คนแก่วันนี้คือคนดีในอดีต

เป็นอันว่าคณะพรรคสี่สหายกับลูกชายของเขาพร้อมด้วยสีกนางและคุณหญิงวาดได้ร่วมงานกับท่านเจ้าคุณอย่างเต็มที่ เจ้าคุณปัจฉิมฯได้ส่งจดหมายไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด แสดงความประสงค์ของท่านที่ท่านจะจัดงาน “วันชราชน” ขึ้น ขอรับรองให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นๆ คัดเลือกชายชราจังหวัดละไม่ต่ำกว่า ๒ คน แต่ไม่เกิน ๕ คน ชายชราเหล่านี้ควรมีอายุในราว ๗๐ ถึง ๘๐ ปี คณะของท่านจะให้การต้อนรับเลี้ยงดูอย่างดีที่สุด นอกจากนี้ยังจะพาเที่ยวชมนครหลวงและจังหวัดใกล้เคียง ถ้าหากว่าชายชราคนใดคนหนึ่งเกิดป่วยไข้ขณะที่พักอยู่ในบ้าน “พัชรภรณ์” ก็จะได้รับการรักษาพยาบาลอย่างดีที่สุด หรือถ้าใครเกิดแท้งท้องด้วยโรคหัวใจวาย ท่านเจ้าคุณปัจฉิมฯก็จะทำศพให้ อย่างหรูหราสมเกียรติ

ในที่สุดชราชนหรือเยาวชนในสมัย ๕๕ ปีก่อนก็ย่อยๆ กันเดินทางมาจากภูมิลำเนาของเขา โดยโทรเลขแจ้งมาให้

ทราบล่วงหน้าก่อน

ร.อ.พนัสพร้อมด้วยเพื่อนเกลอทั้งสามได้นำรถเก๋งไป
รับที่สถานีรถไฟกรุงเทพฯและธนบุรี หรือมาาก็ไปรับที่สถานี
ขนส่งของรถประจำทาง

บ้าน “พัชรารภณ์” มีผู้คนอุ้นหนาผาคั่งขึ้น แต่เต็มไปด้วย
ด้วยตาแก่ที่กำลังอมและห่ออมเต็มทน ชายชราเหล่านี้ต่าง
เดินทางมาจากจังหวัดต่างๆ ทั้งภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคอีสาน
ภาคตะวันออก ใช้ภาษาพูดตามภาษาท้องถิ่นของตน อย่างไรก็ตาม
ก็ตาม เมื่อทุกคนเป็นคนไทยเกิดได้ร่วมธงไทยก็เกิดความรัก
สมัครสมานกันขึ้นเอง ถึงแม้ว่าภาษาที่พูดไม่เหมือนกันก็ตาม

ความมีอายุของท่านผู้เฒ่าเหล่านี้ทำให้คณะพรรคสี่
สหายกับลีน่าและลูกชายของเขามีความเมตตาสงสารชราชน
ทั้งหลาย ซึ่งบางคนก็หูตึงและขาดความทรงจำตามธรรมดา
ของคนแก่ พ.อ.นิกรได้สละทรัพย์สมบัติส่วนตัวเจ้าคุณปัจฉิมฯ
ตอนแรกเพียง ๒๕ บาทเท่านั้น แต่พอได้พบเห็นได้พูดคุย
กับพวกคนแก่เหล่านี้ เขาก็จ่ายเช็คให้พ่อตาของเขาอีก
แสนบาท

“ผมให้อีกแสนบาทขอบคุณพ่อ ผมต้องการให้พวก
คนแก่ได้รับประทานอาหารดีๆ ที่มีประโยชน์จำพวกเนื้อนมไข่”

ลิขสิทธิ์จากการจัดพิมพ์หนังสือชุดนี้
นำไปสะสมในกองทุน ป. อินทรมานิต
เพื่อสนับสนุนคนรุ่นใหม่ที่มีใจรักศิลปะ
และการประพันธ์ทางเดียวกับผู้เขียน
ตามเจตนาและปณิธานอันแรงกล้า
ของนางปราณี อินทรมานิต ผู้เป็นภรรยา
และเพื่อนคู่ทุกข์คู่ยาก
ตราบจนวาระสุดท้ายของชีวิตผู้เขียน

